

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K.-VÁSÁRHELYT-T.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyilttér sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Székely kérdés.

III.

Nem szükséges tovább kutatni az okokat, hogy mi kergeti a székelyt kelet felé, hanem egyszerűen konstatálnunk kell a szomorú igazságot, hogy bizony a baj megvan s bizony igaz az, hogy évenként több száz ember elhagyja a hazát. Ezen emberáramlatot a kormány dicséretre méltó intézkedésekkel igyekezett évek során nyugat felé terelni, azt tartván elvül, hogy ha a székely nem tudván megélni hazájában s másutt kell

kenyerét megkeresnie, keresse saját hazájában és pedig oly helyeken, hol erős kezű, szorgalmas munkásokra nagy szükség van. Megyénk nagyérdemű főispánja, kinek meleg szíve mindig telve van a székelyekről való gondoskodással, egész agitációt indított meg az iránt, hogy a munkások részére a magas kormánytól újabb meg újabb keresetforrásokat nyújtson. És ennek a szép, nemes igyekezetnek volt is eredménye. A székelyföldi lapok egész sorozatát hozták azon gyáraknak, hova székely munkásokat felfogadnak. S hogy vette ezt a nép, hát úgy, hogy nem ment. Azokra a hirdetett állásokra alig akadt egy pár vállalkozó s ezeknek is nagy része olyan, a ki nem vált be. És a kivándorlás folyik lassan tovább. Akármily szomorú sorsa van a munkásnak Romániában, bármily nehéz a munka s bármily silányul fizessék is azt s bármennyire lecsalják a lelketlen vállalkozók a munkásokat, azért máig is Romániát tartják Eldorádónak, hol minden kétes existencia boldogulni tud. Románia felé szívesen elmegy a székely, de nincs oly fényes ígérlet, mivel rá lehetne bírni, hogy ugyanazt a munkát nyugat felé keresse.

A székelyeknek egy újabb kedvezményt nyújt azon pályázati hirdetmény, melyet a kereskedelmi miniszter nem régiben tett közzé, s melyre mi is felhívtuk lapunkban a közönség figyelmét. A miniszter ezuttal tanoncokat akar elhelyezni egyes gyárakban s nemcsak kiképzzi a székely gyermekeket,

hanem ellátásukról is fényesen gondoskodik, úgy hogy a szülőknek egy krajczárjába se kerül a nevelés s a gyermekek mint igen jól díjazott műparosok kerülnek ki. Ez a kedvezmény már igazán elég arra, hogy a székely szülők érdeklődését felébressze, de hogy vajjon lesz-e elég pályázó a jövő fogja megmutatni.

A nagynevű gr. Kun Kocsárd alapítványa folytán megnyílt nemrégiben a székely földmives iskola, melynek azon kiválóan praktikus célja van, hogy a tudományos nevelést mellőzve, alapos székely gazdákat neveljen, kik a nagyobb gazdaságokban nyeréneek alkalmazást. Tehát van a székelyeknek olyan iskolája, melyben a székely földmives ifjakat nem terelik el pályájuktól, nem tömik fejét olyan tudományokkal, melynek hasznát nem veheti, hanem olyan ismeretekre tanítják meg, mikre egy jól képzett értelmes gazdának szüksége van, s a biztos jövődől is megvan, mert az ilyen iskolából kikerült ifjakat nemcsak szívesen felfogadja akármely gazdaság, de sőt kapkodják őket s az ifju, ha végzett, azonnal álláshoz jut.

Hogy ez az iskola meg fog-e felelni a székely nép gusztusának, azt nem tudjuk, de mint a hirlapi tudósítások nagy csodálkozással említik, van székely megye, melyből még egy tanulója sincs az intézetnek.

Az elmondottakból tehát kiviláglik, hogy a székelyek ügyét a kormány és egyesek minden eszközzel igyekeznek elősegíteni s mindent megtesznek, hogy a Románia felé

A „Székelyföld“ tárczája.

Pár baja.

(Folytatás.)

E pillanatban Carubic lépett be. Carubic pedig rettenetes ember!

Egy este a vastag porosz őrnagyot, a ki ötszáz fontot nyomott és egy tallért összemorzsoló ujjai közt, másvilágra expédiálta. A porosz azt találta mondani:

— Az eső eltarthat estig is.

Az érzékeny Carubic, a kinek nem volt esernyője, ebben célzást látott. Kihívatta a poroszt. A becsület két ilyen fanatikusa közt nem lehetett szó könnyű feltételekről; csakis a halál moshatta a súlyos sértést. Elmentek az éjszakai sarkvidékre, le a jéghegyek közé, hogy annál biztosabbak legyenek a rendőrségtől. Ott lépésnyi távoból mind-egyikük négyszer lött egy hatsövű revolverből; összesen huszonegyeszeri golyóváltás.

Az első lövésnél Carubic golyója elvitte ellenfele balfülét, a másodikkal a jobb fül esett áldozatul. Minden következő lövés az ellenfélnek egy-egy ujjába került, aztán az orrára került a sor és végre, mikor már kezén és lábán nem volt ujj, az utolsó két golyót szemüregébe bocsátotta. A szerencsétlen őrnagy a sok kiomló vér folytán oda-fagyott a földhöz, s most is ott áll a jéghegyek közt, mint megcsönkített törzs.

Carubicnek pedig nem történt semmi baja. A vezetés és rettenetes párbaj ismeretlen maradt vol-

na, ha Carubic maga nem moadja el a részleteket. Megjegyzendő, hogy ő gascogne-i születésű volt.

Ha ezentul azt mondták neki:

— X. fűgét mutatott neked és te nem szóltál semmit.

— Y. megfricskázott és te csak feljajdultál; mit jelentesen ez?

Ő csak komolyon és fájdalmas lemondás hangján így szólt:

— Mióta a vastag őrnaggyal volt affairém, megesküdtem, hogy nem verekszem meg többé.

Carubic lett az „egészen kiszűt“ második tanuja. . . . Tripotot elmondta Carubicnek az esetet:

— Röviden a dolog következőleg áll: Barátunkat egy ur, a kinek tele van a szája, eredeti embernek nevezte. Az az ur ült, mikor ezt a sértést elkövette.

— Ülve! . . . Mikor állt fel?

— Nyomban a kihívás után.

— Világos, hogy meg akart minket sérteni. A becsület nemcsak meg van sértve, de meg is van támadva!

— Szerencsére a fegyverek választása tőlünk függ, — szólt Tripotot.

— Akkor a pisztoly mellett vagyok, mert ahhoz értek! — kiáltott „egészen kiszűt“.

— Akkor lehetetlen! Nem nyújthatunk segítséget egy gyilkossághoz.

— De én nem értek a kard kezeléséhez.

— Az az ön baja; első a becsület!

— Az ördögbe! Minek mondtatok hát, hogy tőlünk függ a fegyver választása?

Carubic sértődve így szólt:

— Semmi megegyezést! Ránk biztat-e a becsületet, igen vagy nem? Ha igen, akkor bizd ránk a dolgot.

... Mikor „egészen kiszűt“ távozott, így szólt magában:

— Ej mit! Ezek untatnak örökös fecsegésükkel a becsületről.

S mivel éppen a Jouffroy-átjárónál volt, megszólított egy arra menőt:

— Uram, hogyan értelmezi ön a becsületet?

Az idegen, a ki diszműáros volt, így válaszolt: „Olyan portéka ez, melynek ma már nincs kelete.“

A második így felelt: „A becsület annyi, mint meghalni zászlójáért.“

S ismét egy másik: „Lejárat napján pontosan kifizetni tartozásait.“

Az utolsó: „Becsület az, ha valaki nem árulkozik a bíró előtt czimboráira.“

„Egészen kiszűt“ nagy zavarba jutott.

— Uraim, ez nem az én nézetem. Kedvem volna az egész tréfáról lemondani.

De e pillanatban a főfelügyelőt pillantotta meg, a ki megvetéssel nézett rajta végig. Mintha csak azt akarta volna mondani:

— Mit? Hát ön még él?!

— Átkozott főfelügyelő! — mormogott magában „egészen kiszűt“; — ha ő nem volna, most együtt mulatnék rokonommal, a helyett, hogy élete ellen török!

vándorlást megakaszszák s mi hisszük, hogy valamikor a lassan gondolkodó s még lassabban határozó székely fejek át fogják látni, hogy Románia felé már nincs mit keresniük.

O.

A polgári házasságról szóló törvényjavaslat sorsáról a napok óta szárnyaló hírek czáfolata és helyreigazítása gyanánt a „P. L.” a következő figyelemreméltó közleményt hozza:

„A kormány a törvényjavaslatot augusztus hónapban terjesztette a korona elé; ezzel egyszerre, a mint azt a miniszterelnök a képviselőházban is kijelentette, illetékes helyen azt is javasolta, hogy más tanácsadókat is hallgassanak meg, a mire Vaszary és Schlauch bibornokok véleményük előterjesztésére föl is szólítottak. A két főpap nézetét emlékiratban fejtette ki, melyet a kormány szeptember végén kapott meg. A hercezagrimás véleménye rövidre van fogva, ellenben a nagyváradi püspöké terjedelmesen polemizál a kormány javaslatának indokolásával. A minisztertanács utolsó ülésében foglalkozott ezen emlékiratokkal, a melyek „figyelembe vétel végett” adattak át, s hogy ha ezen tanácskozáskor több orát igényeltek, azon nem lehet csodálkozni, mivel itt fontos állami iratokról volt szó, a melyeknek méltatása és esetleges czáfolata időt és munkát kívánt.

A minisztertanács most már befejezte ezt a feladatát; mily módon és mily értelemben, azt a jövő mutatja meg. Azt azonban már most is merjük állítani, hogy a kormány nem tért el azon állásponttól, melyet Deák Ferencz és a legliberálisabb s legfelvilágosultabb államférfiak képviseltek, nevezetesen pedig az egységes házasságjog álláspontjától, mely nem ismer kivételt az egyes felekezetek, vagy vallások társulatok tekintetében. Ez nem is volna lehetséges hazánk viszonyai között, a hol egyes felekezetek a hívek millióiból állanak. Ebben az irányban tehát semmi aggodalmunk nincs s épen ezért méltányoljuk is, hogy a kabinet minden lépését komolyan megfontolja, hogy semmi irányban ne legyen elfogult és semmi részen ne idézzen elő kényszerhelyzetet. Ezzel azt is el fogják érni, hogy a javaslat benyújtására való felhatalmazást, egyben a végleges szentesítés előkészítésének s a kabinet kebelében történt határozathozatalnak módja is kezeskedik erről s ha néhány nappal, vagy néhány héttel több időt is kell arra fordítani, hogy megoldassék Magyarországnak egy oly nagy fontosságú törvényhozási kérdése, mely az or-

szágot az utolsó évtizedek alatt foglalkoztatta, úgy nem vesztés, hanem a végleges siker biztosítása.

Románia az erdélyi kivándorlás ellen. A Timpul című bukaresti oláh újság bennünket nagyon közelről érdeklő cikket közöl a romániai bevándorlásról. Románia munkásai és szolgálói — úgy mond — nyolcztizedszázban idegenek, ezek között igen sokan vannak magyar bevándorlók. Nemrég lépett életbe a szolgálókról szóló törvény, mely lényegesen változtatott az eddigi állapotokon. Ettől fogva — írja a Timpul — nem volt szabad mindeu jött-ment bevándorlót fölfogadni; ennek előbb utlevéllet kellett fölmutatni, sőt a tényleg már szolgáltatban levőktől is igazoló levelüket kérték; e miatt igen sok magyar alattvaló (a szolgálók többsége ilyen) visszament hazájába s a bevándorlás erősen megcsappant. Azelőtt igen sokan jöttek Erdélyből, a kiknek 15 napi tartózkodásra volt engedélyük; mások meg határozatlan időre kaptak engedélyt a Romániában való tartózkodásra; de a szolgálókról szóló törvény behozatala óta az összes kategóriába tartozó magyarok visszatértek házaikhoz, vagy önként, vagy — ha nem igazolták magukat — illetőségük helyére való visszakísérés által, mert az említett törvény szigorúan meghagyja, hogy a bevándorlók utlevelit, vagy más igazoló bizonyítványait megvizsgálják. — A Timpul közleményéből kitetszik, hogy Románia — ha nem is előzékenység vezette benne — kitűnő szolgálatot tett ezzel a törvénnyel a magyar kormányoknak, mely évek sora óta hiába keresett módot a székelység kivándorlásának és eloláhosodásának megakadályozására.

SZEMLE.

Az ünnepségekkel szinte agyonzaklatott orosz tiszteknek és diplomatáknak pihenőt juttatott a magentai herceg temetése. A jubilálás rövid időre megszűnt s ezt a körülményt a „Pesti Napló” párisi tudósítója arra használta fel, hogy meginterwiewolja őket. A Cercle militairben e hó 15-én találkozott néhány előkelő orosz személyiséggel, közöttük ifjabb Gierssel, az orosz külügyminiszter fiával, s csakhamar a legélénkebb politikai konverzáció támadt közöttük. Magyarországról beszéltek s ez a téma annyira érdekelte a jelen volt urakat, hogy lassan-lassan valamennyi beleegyedett a társalgásba.

Mindannyian meleg szimpátiával beszéltek Magyarországról és sajnálkozva szólottak róla, hogy a magyar sajtó igen sokszor úgy ír Oroszországról, akár az ellenségről, s hogy az orosz biroda-

lom ellen való antipatiákat neveli. Különbözteték hozzá, meg vannak róla győződve, hogy a magyar közvéleményt, tehát első sorban a sajtót irányatosan félrevezették, s hogy csakis idegen befolyásnak sikerült a magyarokban azt a hamis meggyőződést felkelteni, hogy Oroszország az ellenség.

Giers, a kiről azt mondják, hogy apja nézeteinek kifejezője, többek között ezeket mondotta:

— A magyarok a legutóbbi huszonöt évben nagy mérséklést és politikai érettséget tanúsítottak, s azért joggal hiszem, hogy a mesterségesen keltett és táplált orosz gyűlölség soha sem fog Magyarországon gyökeret verni. A magyar politikusok előbb-utóbb be fogják látni, hogy három olyan kardinalis kérdésben, melyek még nagy ideig fognak uralkodni az európai politikán, Magyarországnak Oroszországgal közös az érdeke.

Az első pont az európai béke fenntartása. Hogy ez közös érdek, azt, úgy hiszem, nem kell fejtegetnem, mert mindkét állam, Oroszország és Magyarország is, most élnek a legintenzívebb fejlődés folyamatában, már pedig csakis békében lehet államot alkotni, míg a háború csak ront és bont és a fejlődést lehetetlenné teszi.

A magyarokkal második közös érdekünk, s ez a legfontosabb a három között, az, hogy Ausztria ne alakuljon át szláv állammá, hanem maradjon annak az etat mixte-nak, a mely ma, azaz, hogy legyen osztrák, de ne legyen se német, se szláv. A szláv Ausztria befelé a dualizmust fenyegetné, kifelé pedig a Balkán-félszigeten agresszív hódító és katholizáló politikát követne.

Erre már azért is kényszerítet volna, hogy magát, mint szláv államot fenntartsa. Kénytelen volna rá, hogy magának szövetségeket teremtsen, minő egy le egész Szalonikiig terjedő Nagy-Horvátország. Ezt persze Oroszország nem tűrhethné s nem sokára az orthodox szláv világ harczára kelne a katolikus szlávokkal.

A harmadik kérdés, a melyre nézve a magyarokkal ugyanegy az érdekünk, az, hogy a Balkán-félszigeten a kis államok közt épen maradjon az egyensúly. Az orosz és magyar érdek egyaránt perhorreszkálja Nagy-Románia, Nagy-Szerbia vagy Nagy-Bulgária alakulását. Ezek a föltételezett nagy államok egymással szüntelen élet-halálharczot vívnának s az igazi nagyhatalmokban kereste magának mindegyik támaszát.

Az európai béke fenntartása lehetetlenné válnék, úgy hogy ebben az esetben a békekötések csakis fegyverszünetek volnának és soha sem lehetne tudni, hogy mikor tör ki egy újabb háború. Azt hiszem, mindenki belátja, hogy a legfontosabb kérdésekben — melyek Magyarországnak ugy-

Baraide vivómasterhez indult és előadta neki az ügyet.

— Nagyon helyes! Belátom, hogy a becsület meg van sértve. Hány év óta kezeli a kardot?

— Még soha sem volt kard a kezemben.

— Helyes! Majd mutatok olyan vágást, mely kilencz esetben tíz közül sikerül.

S álló egy óráig gyötörte a híres vágással. De aztán szentül meg volt győződve, hogy ő lesz a győztes.

Estefelé „egészen kiszült” barátaival találkozott, a kik így szóltak hozzá:

— Minden jól megy; holdap reggel eleget tehetsz vérszomjadnak. Váljunk el, nehogy magunkra vonjuk a rendőrség figyelmét.

S a két tanu végigsétált a boulevardon s minden arra menőt megállított, hogy elmondja neki a holnapi párbaj történetét.

... Az ágya mellett égő lámpa fenyénél „egészen kiszült” azzal töltötte az éjszakát, hogy egy pontra szögezte tekintetét, s közben fölsóhajtott:

— Holnap ilyenkor talán már nem leszek az élők közt! Atkozott föfelügyelő! Nélküle nem volna megsértve a becsület.

Reggel eljött a két tanu, hogy a szegény bűnöst elvigye a vágóhídra. És így szólt magában:

— Milyen legyen a magatartásom? Ha szomorú

vagyok, azt mondják, hogy félek. Ha beszélgetek, azt fogják gondolni, hogy el akaram magamat bódítani. Ha vig vagyok, azt hiszik, henczegek, Milyen legyen hát?

A kocsiiban a tanuk bátorítani kezdték őt.

— Ninos-e valami végső megbízásod számomra — kérdezte Carubic halottkísértő arcczal.

— Nincs.

— Megirtad a végrendeletedet?

— Nem.

— Kár! Mert sohasem lehet tudni!

S ezt nevezték ők bátorításnak.

Azalatt „egészen kiszült” kidugta az orrát a kocsi ablakán s így szólt magában:

— Ha az ötödik járókelő öltözetében valami fehér lesz — fehérneműjét is beleértve — akkor jó előjelnek veszem.

Az ötödik járókelő keményseprő volt.

— Ez nem számít, mert foglalkozásánál fogva fekete, — vigasztalte magát „egészen kiszült.” — Lássuk a következőket!

A következőkötő jelölt halottkísérő volt: szerencsére akadt már néhány ősz szá! a bajuszában.

— Meg vagyok mentve! — rebegett „egészen kiszült.”

— Elérkeztek a párbaj színhelyére. — „Egészen kiszült” Baraide vivómaster csalhatatlan vágását használta,

Csakugyan csalhatatlan volt. — A kard pengéje átszarta az ellenfél bal tudószárnnyát.

De szerencsétlenségére a vivómaster ép egy órával előbb „félíg kiszültnek” is megmutatta ezt a szurást s így a kard „egészen kiszült” jobb tudószárnnyába hatolt.

Mind a két ellenfél meghalt; a becsületnek elég volt téve.

Ugyanabban a pillanatban, mikor a két ellenfél kiadta lelkét, a föfelügyelő rettenetesen hümmögött s örömtől ragyogó arcczal kiáltott fel:

— Megcsiptelek végre, fioczkó!

S két ujjával szája alá nyult és nyelve hegyéről egy halszállkát vett le, mely akkor akadt torkán, mikor „félíg kiszült” eredeti embernek nevezte „egészen kiszültet.”

Ezért hümmögött folyton a szegény föfelügyelő, Eszeágában sem volt „egészen kiszültet” ingerelni.

A boldogtalan meghalt ok nélkül, csupán csak a föfelügyelő kedvéért, a ki nem is gondolt rá.

Kilenczvenkilencz párbajnál száz közül ez az eset.

Az emberek ma már csak a karzati közönség kedvéért párbajoznak.

(Vége.)

szólván életkérdései — az orosz és a magyar érdekek identikusak.

Ilyen körülmények közt közös ellenségeinknek nem fog sikerülni, hogy a kis bolgár kérdést még nagyon sokáig olyannak tüntessék fel, mint a mely Magyarországot Oroszországgal a qui vive álláspontja lényeztet.

Mi Bulgáriát felszab. ditottuk a török uralom alól s azt hittük, hogy azért néminemű külön jogokat szereztünk. Hanem ugylátszik, a bolgárok nélkülünk is megélnék, mi tehát Bulgária sorsával többé nem törődünk.

Reánk nézve a bolgár kérdés megszűnt politikai kérdés lenni: most már csak személyes kérdés. Bizunk benne, hogy Ferencz József császár és király bölcsesége és kormányának békeszeretete örökös rajta, hogy ez a személyes kérdés akuttá ne legyen számunkra.

Giers nyilatkozatait az egész társaság tetszésel és helyesléssel fogadta.

A székely kivándorlás ellen.

A képviselőház elé terjesztendő jelentésében következőleg nyilatkozik a kereskedelmi miniszter azokról az eszközökről, melyeket a székely kivándorlás ellen részint már életbe léptetett, részint alkalmazandóknak talál:

Mult évi jelentésomban részletesen foglalkoztam a székely kivándorlás kérdésével, jelezvén azokat az eszközöket, melyek a kivándorlás apasztására alkalmasnak látszanak.

Ezek egyike az, hogy a székelyek az országban is találjanak munkát. Ez irányban az akciót fokozott mértékben folytattam. Az államvasutaknál, azok gépgyárában és műhelyeiben számos székely nyert alkalmazást és hangsúlyozom azt, hogy egyetlen eset sem fordult elő, hogy felvételre jelentkezett dolgozni akaró és tudó székely munkás itt ne alkalmaztatott volna.

Másfelől szükségesnek tartottam, hogy szélesebb körű társadalmi akció indíttassék meg a Székelyföldön oly czélból, hogy az érdeklődés a székelység gazdasági érdekei iránt fölkeltesse, ébren tartassék és gyakorlati irányokba tereltesse.

A négy székely vármegye területén u. n. iparfejlesztő bizottságokat szerveztem az illető vármegyék buzgó és a közügyek iránt érdeklődő egyeneiből s az egyik központi iparfelügyelőt megbízta a közreműködéssel a bizottságokban és a székelység közgazdasági érdekeinek állandó figyelemmel kísérésével. A bizottságok a mult év végén kezdték meg működésüket s már is több életrevaló és gyakorlati javaslatot terjesztettek elő. Így kiválóan ajánlatik egy dohánygyárnak a Székelyföldön való létesítése, mely számos székelyt foglalkoztatna. Ez irányban meg is tettem a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnöknél a szükséges lépéseket.

Legnagyobb a kivándorlás Csikvármegyében s ennek különösen szegényebb felső részében; mint-hogy azonban a vármegye a vasutaknak hiányában van, közgazdasági viszonyai sikeresebben csak úgy lesznek javíthatók, ha az országnak ez a része is bevonatik a vasuti hálózatba. Ennél fogva a székelyföldi vasutak kiépítésének biztosítása kiváló gondoskodásom tárgyát képezte s remélem, hogy ez irányban immár nemsokára konkrét előterjesztést tehetek a törvényhozásnak.

Különfélék.

-- Az őszi országos vásár Kézdi-Vásárhelyt az idén nagy élénkséggel folyt le. A szép idő s továbbá azon körülmény, hogy a brassói országos vásár a kholera járvány miatt elmaradt biztos jelek arra nézve, hogy őszi vásáruk, mely minden évben szépen szokott sikerülni, ezuttal rendkívül látogatott leendő. És így is lett. Nem csak a piac, hanem ugyiszolva az egész város egy piacztér lett s a város főbb utozái meg voltak rakva különböző árúkkal, de azért nem volt még sem túlszűfoltás, mert a szekerek árúkat lerakva, a vásártérre a megállómelyre hajtottak. Már a mai vásárból is

meg lehet állapítani, hogy nincs miért idegenkedni a város közönségének azon reformtól, hogy a szekerek megállása a piacon meg ne engedessék. Nem sérti az sem a városnak, sem egyeseknek érdekeit s mégis úgy az eladóknak, mint a vásárlóknak sokkal kényelmesebb, ha mozogni tudnak. Ezen intézkedésnek köszönhető, hogy a vásári zsebmetszőknek csekély „mezőnye” volt mesterségeik gyakorlására, mivel nem lévén tolongás, nem igen nyílt alkalom a lopásra. A vásár különben jól sikerült, kereslet és kínálat volt bőven és sem eladóknak, sem vásárlóknak panaszkodni nem lehet. A baromvásár csütörtökre és pénteken tartatott meg. A hivatalos kimutatás szerint összesen 545 drb. állat adatott el.

— A kholera az egész országban még most is azon arányokat mutatja, miket eddig. Naponként 8-16 községben fordul elő szörványosan egy néhány eset. Örömrökre szolgál azt konstatálni, hogy Brassóban több mint egy hét óta — a hivatalos kimutatások szerint — új eset nem fordult elő s így valószínű, hogy Brassó város veszmenetessége nem sokára hivatalosan kimondatik s az elmaradt országos vásár meg fog tartatni.

— Meghívó. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az 1893. október hó 30 án (hétfőn) délután 3 óra korszáját helyiségében teljes ülést tart a következő tárgysorozat alatt: I. Elnöki közlések. II. (2398.) A nagyméltósági kereskedelemügyi miniszter ur jóváhagyó leirata a kamarának 1892. évi zárószámadata tárgyában. III. (2392.) Ugyanazon miniszter ur leirata a mesterséges borokról szóló 1893. évi XXIII. törvény végrehajtási rendelete. IV. (2417.) Ugyanazon miniszter ur leirata a kereskedelmi tanfolyamokat végzett nők alkalmazása tárgyában. V. (2454.) Ugyanazon miniszter ur leirata az állami hatóságok nyomtatványainak a vidéki nyomdászok útján leendő készíttetése tárgyában. VI. (2455.) Ugyanazon miniszter ur leirata a kamarai titkároknak az ezredéves kiállítás ügyében tartott értekezlete tárgyában. VII. (2539.) Ugyanazon miniszter ur leirata az új iparágakat meghonosító czégek névjegyzéke tárgyában. VIII. (2355.) A temesvári kereskedelmi és iparkamara átirata a kereskedelmi bíróságok személyzetének sürgős szaporítása tárgyában tett előterjesztésének támogatása iránt. IX. (2521.) Az orbai járás főszolgabírájának megkeresése véleményadás iránt a Kovásznán létesítendő általános ipartestület alapszabályai tárgyában. (Az iparosztály véleményével) X. (2322.) Jelentés az ipari szövetkezetek ügyében az elnökség részéről kifejtett akció eredményéről s az ez ügyben a nagyméltósági kereskedelmi miniszter urhoz intézett előterjesztésről. XI. Jelentés a kamara ügyforgalmáról.

— Tűz volt Kovásznán csütörtökre 11 óra után az alszegben. Albu Józsefnek égett a csüre, s az egy földel alatt álló istállója. A csüreben a csépleten gabona s a széna porrá, hamuvá égett. Az istállóban lévő ló és csikó, az égő épület mellett közvetlen álló ólban öt darab, kisebb és nagyobb sertés is szintén a tűz áldozata lett. A kár, mivel Albu Józsefnek úgy szólva minden vagyona volt ez — elég nagy. A tűzoltóság az oltás körül derekasan viselte magát. A tettest a csendőrség erélyesen nyomozza, s hisszük, hogy helyes nyomra fog akadni.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a cs. és kir. közös hadügyminisztérium által a magyar kispárosok részére fönntartott munkából 14.925 pár bakancs, 4125 pár könnyű cipő, 780 pár főlcsizma, 2625 pár lovassági csizma, 855 pár huszárcsizma, továbbá különféle szíjgyártó munkák és egyéb felszerelési cikkek szállítása iránt a pályázatok folyó év december hó 28-ig Nagyszebenben nyújtandók be. Tudatja továbbá a kamara az érdekeltekkel, hogy a m. kir. államvasutak részére a jövő évben szükséges 10.000 drb. jó minőségű fenyőfa szállítása iránt folyó évi november hó 21-éig lehet pályázni. A közelebbi feltételek a kamara irodájában megtekinthetők.

— Romanul szegedi útja. A Replika egyik elítélte, Romanul Miklós, a minap utazott el Szegedre, hogy az ottani államfogházban büntetését leülje. Az oláhok nagy ovációkkal kísérték el az elíteltet. A vonaton sok oláh paraszt utazott vele egészen a legközelebbi állomásig. Itt a Minerva szerkesztője, Burtea bucsubeszédet mondott, mire a nép szétszéledt.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekeltekkel, hogy a m. kir. pénzügyminiszter a csikgyimesi m. kir. vámhivatalt a Romániából származó élő névény szállítmányok behozatalára megnyitotta, továbbá hogy az Orosz és Finnországba vitt árú származásának igazolása tárgyában kiadott rendelet a kamara irodájában megtekinthető.

— Az oláh izgatók tanítványa. Az aradmegyei Kisznádián politizálva mulatott a korcsmában Pópa Lupo s a maga beszédétől tűzbe jöve felpanaszolta, hogy a király borosbeszéd tartózkodása alatt egyszer sem ment az oláh templomba, hanem mindig csak a magyarok Istenéhez imádkozott. A szenvedélytől és bortól elvadult ember lassankint dühbe jött és becsmérlő kifejezésekkel éltette a királyt. Mikor pedig a korcsmáros felháborodva szólott a szolgáinak, hogy dobják ki a garázda legényt, Pópa Lupo dühösen fordult feléje s nyílván, a hogy az izgatók ajkáról hallotta, a következő nagy mondást eresztette meg: »Tudd meg, hogy mi románok a magyarok felett tulsúlyban vagyunk. Rövid idő múlva egyesülni fogunk Er-, délylyel, kiverjük a magyarokat meg a zsidókat a kik eddig bennünket csak nyomorgattak és mi leszünk az urak. Nem félek én már senkitől.« — Pópa e kitörés után eltávozott és azóta, bár a csendőrség nyomozza, nem tudtak a nyomára akadni. A királysértést följelentették a buttyini járásbírósnál, mely a vizsgálatot már megindította.

— Egy temetés története. A pozsonymegyei váraljai temetőben a napokban különös jelenet játszódott le. Szegény munkás-szülőknek egyetlen gyermeke difteritiszben meghalt s a szülők a kis halottat minden egyházi szertartás nélkül maguk akarták eltemetni. Mikor a rendőrség ez ellen tiltakozott és követelte a lelkész megjelenését, a szülők egyszerre borzasztó lármát csaptak s az apa így kiáltott fel:

— En szegény munkás vagyok, az egyháztól semmi hasznom. Éhen halok, ha nem dolgozom s ha magamra vagyok szorulva mindenben: nem kell az egyházi szertartás sem!

A rendőrök azonban nem tágitottak s a szülők inkább ott hagyták a nyílt sirt s a kis koporsót csak hogy az egyházi szertartást ne keljen látniok. Csak mikor a pap már eltávozott, tértek vissza a sírhoz. A munkások gyászalt énekeltek és aztán elföldelték a kis halottat.

RÖVID HIREK.

— Nádason Busko Juon odaváló lakos valami csekélység miatt késsel megszúrta a társát, Pópa Juont. A szerencsétlen embert haldokolva vitték a kórházba. — Készthelyen Sebők Lajosné tizenkilenczéves fia, Kálmán a Balaton mellett levő parkban agyonlőtte magát. Tettenék az okát nem tudják. — Pancsován Löw József gabonakereskedő e hó 19-én a Dunába ölte magát zállt anyagi helyzete miatt. — Róza-Szent Mártonban néhány nap előtt nagy tűz pusztított. Az oltásnál kétféle három tűzoltó súlyos égési sebekeket kapott. — Sátoralja Ujhelyen ismeretlen tolvajok betörték Roth Izrael fiait üzletébe s elloptak 1600 frt készpénzt. A tetteseket nyomozzák. — London kensingtoni kerületének tanácsa legutóbb két holgyet nevezett ki egészségügyi felügyelőnek. — Aradon Popovics Efémus nevű oláh felakasztotta magát. Tettenék az okát nem tudják. — Nagy Teremian Wolf Adám jómódú gazdát a felesége a háziorvos segítségével megmérgezte. Mindkét tettest letartóztatták. — Ercsi közelében e hó 10-én a Dunából egy ismeretlen férfi holttestét fogták ki. — Szintyén Aradmegyében, Csimpló János Demet négyesztendő fia a tűzhely mellett játszott s e közben ruhája lángot fogott. A kis fiú pár óra múlva belehalt égési sebeibe. — Szlatinán Stanku Pain a kapájával félholtra verte Dragomir Lukát, mert a malomban Stankuné arczát megcsipkedte. — Felső Szeliben egy Orbán nevű jómódú parasztgazda a földjén, répaszedés közben a feleségére rohant s kését a nyakába dőfte. A szerencsétlen ember örült állapotban követte el tettét. — Nikulinzen a község határában meggyilkolva találták Fencu Juon korhely parasztleányt. A tetteseket keresik. — Dadán a Pente testvérek néhány nap előtt vasvillával megármadták Siető nevű haragosukat, de ez ellánts és helyette kiserője, Serecs kapott halálos sebet. A gyilkosokat elfogták.

Piaczi árak.

Kézdi-Vásárhelytt, 1893. okt. 26-án.

Buza (tisztá)	métermázsánként	7 frt 26 kr
" (elegy)	"	7 frt 20 kr
Rozs (tisztá)	"	5 frt 50 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Arpa (tisztá)	"	4 frt 80 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Zab	"	4 frt 38 kr
Török buza	"	5 frt — kr
Kása (köles)	"	12 frt 20 kr
Borsó	"	6 frt — kr
Lencse	"	17 frt 14 kr
Fuszulyka	"	5 frt — kr
Pityóka (legszebb)	"	— frt 80 kr
Marhahús	kilógrammonként	— frt 48 kr
Disznóhús	"	— frt 48 kr
Juh-hús	"	— frt 28 kr
Szalonna	"	— frt 64 kr
Faggyu (nyers)	"	— frt 24 kr

Hirdetések.

Egész selyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajanban, méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle fajtában és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen **Henneberg G.** (es. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

COGNAC-IPAR
Részvénytársaság
BUDAPESTI CZÉG
KORONA-COGNAC

gyárára és gyártmányaira vonatkozólag a következő igazolványt adta ki az

Országos magy. kir. közp. vegyiskerleti
kémiai és állomás.

(Földmívelési m. kir. miniszterium.)

Sz. 1437/1892. Az orsz. m. kir. chemiai intézet és központi vegyiskerleti állomás részéről hivatalosan igazoltatik, hogy **Cognac-Ipar részvénytársaság** cognacgyára a modern technikai és az egészségügyi követelményeknek megfelelőleg van berendezve s az ott gyártott készletből f. hó 21. napján hivatalosan vett (ötféle) cognacminták mindegyike kifogástalan jó minőségűnek találtott.

Budapest, 1892. október hó 28-án.

Az igazgató helyett:

Tóth s. k.

Kapható Kézdi-Vásárhelyen:

Kovács Károly és Bándy
István uraknál.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Medgyes	(ind. érk.)		
Brassó (vendéglő)	regg. 4.20	este 7.43	d. u. 2.45	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	regg. 10.09	éjjel 12.47	
Botfalva	" 4.48	" 8.07		"	" 10.31	" 1.03	
Földvár	" 5.07	" 8.23		"	" 10.47	" 1.18	
Mogyorós	" 5.26	" 8.43		Tövis (vend., elágazás Arad felé	(érk. ind.)	d. u. 12.28	" 2.49
Apáczs	" 5.42	" 8.57		Nagy-Enyed	(érk.)	" 1.08	este 8.27
Köpecz	" 6.02	" 9.16		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk.)	" 1.35	" 4.07
Ágostonfalva	" 6.09	" 9.22		"	" 2.21	" 4.40	" 8.53
Alsó-Rákos	" 6.26	" 9.38		"	(ind.)	" 2.31	" 4.52
Homoród	" 6.55	" 10.02		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk.)	" 3.08	" 5.20
Kacsa	" 7.12	" 10.15		"	(ind.)	" 3.18	" 5.26
Bene	" 7.32	" 10.36		Kolozsvár (vendéglő)	(érk.)	" 5.14	regg. 6.52
Erked	" 7.52	" 10.51		"	(ind.)	este 6.08	" 7.40
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	" 8.23	" 11.16		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk.)	" 10.44	" 11.51
Szegesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	" 8.46 " 11.27		"	(ind.)	" 11.04	d. u. 12.09
"	" 8.53	" 11.32		Budapest	(érk.)	regg. 6.35	este 8.40 regg. 7.25

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5 15 perczkor.

Brassó — kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 5.00 d. e. 9.38 d. u. 2.33	Brassó	indul reggel 5.46 regg. 8.50 d. u. 3.10
Imecsfalva	" 5.13 " 9.55 " 2.50	Szász-Hermány	" 6.01 " 9.09 " 3.29
Páva-Zabola	" 5.26 " 10.12 " 3.07	Prázmár	" 6.19 " 9.31 " 3.53
Kovácszna	" 5.46 " 10.34 " 3.39	Kökös	" 6.30 " 9.44 " 4.06
Barátos	" 6.03 " 10.59 " 4.04	Uzon	" 6.41 " 9.57 " 4.23
Nagy-Borosnyó	" 6.15 " 11.17 " 4.19	Kilyén	" 6.53 " 10.12 " 4.38
Eresztvény	" 6.32 " 11.35 " 4.37	Sepsi-Szentgyörgy	" 7.11 " 10.32 " 5.03
Sepsi-Szentgyörgy	" 7.02 d. u. 12.10 " 5.17	Eresztvény	" 7.33 " 11.59 " 5.31
Kilyén	" 7.10 " 12.20 " 5.27	Nagy-Borosnyó	" 7.50 " 11.17 " 5.53
Uzon	" 7.23 " 12.36 " 5.43	Barátos	" 8.11 " 11.41 " 6.22
Kökös	" 7.33 " 12.49 " 5.56	Kovácszna	" 8.31 " 12.08 " 6.40
Prázmár	" 7.48 " 1.11 " 6.18	Páva-Zabola	" 8.42 " 12.21 " 6.53
Szász-Hermány	" 8.01 " 1.31 " 6.38	Imecsfalva	" 8.54 " 12.36 " 7.08
Brassó	érk. délelőtt 8.18 " 1.49 este 6.56	Kézdi-Vásárhely	érk. reggel 9.08 " 12.54 este 7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.